

עלון מס' 1044
וזאת הברכה
כא' בתשרי תשפ"ז



ישא ברכה

יוצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מ"ר ע"ר הר"ג יוסף מוגרבי שליט"א

מקום האושר

מעשה במלך שהיה לו כל אשר תאוה הנפש: משפחה מאושרת, היתה לו. ארמון מפואר, היה לו. שרים נאמנים, היו לו. עבדים מסורים, היו לו. נתינים צייתנים, היו לו. אוצרות גדושים, היו לו. אוסף אבנים טובות, המושלם בעולם. מלבד אבן אחת. אבן נדירה, ישפה סגול, שהיתה ברשותו של מלך אחר. כל הצעות הקניה הושבו ריקם. כל המאמצים להשיג אבן זוהו עלו בתוהו. ברוב אכזבתו, נתקף המלך דיכאון. כל הרופאים לא הועילו, עד שבא רופא כפרי זקן, נשען על מקלו הרוטט מרוב ימים. "תרופה אין לי", אמר בקול חורק, "אבל סגולה בדוקה מקובלת בידי מאבותי. אשריכם שמצאתוני חי!". והסגולה, מה היא? לבש המלך כותנו של אדם מאושר, ויתרפא מיד! יצאו שלוחי המלך מבוהלים ודחופים. פנו אל השרים. להפתעתם, לא נמצא בהם אחד מאושר! טרדות משפחה ובריאות וטרדות הציבור. ומצבו של המלך אף הוא טורד מנוחתם, הכיצד יוכלו להיות מאושרים? פנו אל העשירים והופתעו לשמוע, שאיש מהם אינו מאושר. להיפך: "מרבה נכסים מרבה דאגה". פנו אל בעלי הבתים, ומצאום טרודים על המחיה ועל הכלכלה, מתמודדים עם קשיי הפרנסה וצער גידול בנים. העניים נפגעו מן השאלה: "אנו, מאושרים? הרי אין לנו לחם לאכול ולא בגד ללבוש, עוללינו נמקים ורועדים בציה! צחוק עושים אתם לנו, לזרות מלח על פצעינו?". ובכן, מה עושים? האין אדם מאושר?! הגיעה השמועה שבחוף הים מתגורר נווד. חבית ישנה, ביתו. מי מעיין משקהו, ודגים מאכלו. ומאושר הוא, מחייך כל היום! נסעו אליו, איתרוהו וכיתרוהו: "צא מן החבית, דבר המלך בפנינו!". יצא, והצדיק את המוניטין: חיך מאוזן לאוזן, קרן מאושר. "המלך מדוכא", אמרו לו, "וסגולה בידינו. נצטוונו להביא אליו את הכתונת שלך!". "כתונת? מניין לי כתונת?!", צחק צחוק גדול... זה מה שרצה הרופא הזקן לומר למלך: כל כתונת היא טירדה, מחסום נוסף בדרך אל האושר. כאן התלכלכה, כאן נקרעה, כאן קומטה, כאן דהתה... וחליפה, מקל וחומר. שלא לדבר על כובע. ודירה... ומה שווה העושר, אם נוטל הוא את האושר... האומנם כן הוא? ובכן, לא בדיוק. העושר והאושר מתנגשים, ככל שהעושר מהווה מקור לדאגה ולטירדה. ככל שמעיניו של האדם נתונים לו, ומאורעותיו גורמים מתח וחרדה, צער ויגון. אבל אם האדם יודע שהכל בידי שמים, ונגזר ממרום: אם תהיה לו חולצה, ואם תהיה נקיה או מוכתמת, מגוהצת או מקומטת, ותפריה שלמים או פרומים - או אז לא תהיה החולצה מקור לטירדה ולא תעיב על האושר! לא היא - ולא כל דבר! ופסוק הוא, בפרשתנו: "נפתלי שבע רצון - ומלא ברכת ה'", בידיעה שהברכה והעדרה בידי שמים, ועל הכל נאמר "גם זו לטובה" - אין שביעות הרצון נפגמת!

כל מילה משפיעה!

בספר שאיפות הביא מעשה אמיתי שאירע עם יהודי יקר העונה לשם יעקב ידידי, אדם בעל חסד וירא שמים, אשר מקפיד יום יום ללכת למרכז הרפואי במקום מגוריו לקיים מצוות ביקור חולים. אחד החולים אותם הקפיד יעקב לבקר היה גבר כבן ארבעים שעבר תאונת דרכים ונפגע באורח קשה. האיש היה מאושפז במשך תקופה ארוכה כשהוא מחוסר הכרה כשהרופאים לא נתנו לו סיכוי, ואף הצטערו על כך שיעקב מבזבז זמן בביקוריו אצל חולה זה שאין לו כל תקווה. אולם יעקב לא שעה לדבריהם וידע שתשועת ה' כהרף עין, ועוד שעבורו הביקור הינו מצוה, ובענייני רוחניות ידוע כי לא חייבים להועיל - אבל צריך לפעול!!! כעבור שמונה חודשים של ביקורים במרכז הרפואי, הגיע יעקב למחלקה כהרגלו. רץ לקראתו אחד הרופאים וקרא לעומתו "הוא קם!!! הוא התעורר!!!". יעקב ניסה לדלות מפי הרופאים מידע אודות הפצוע מחוסר ההכרה שהתעורר. בשלב זה זיהה החולה את קולו של יעקב וביקש שיתקרב לעברו ולחש אליו: "במשך כל החודשים בהם נכנסת אלי בכל יום ועודדת אותי - שמעתי כל מילה למרות שלא יכולתי להגיב, אתה הוא זה שחזקת אותי ונתת לי את הכוח להילחם ולרצות לחיות!". אחים יקרים, כאשר זוכים אנו לשמוח בשמחת התורה עלינו לזכור יסוד חשוב - פעמים רבות יצר הרע מכניס לאדם חלישות הדעת: "איך זוכר מה שלמדתי?", "הלימוד לא פעל ושינה אותך בכלום!", ועוד כהנה וכהנה טענות שונות ומשונות, אך מהמעשה עם יעקב ידידי למד בספר "שאיפות" מוסר נפלא: כל מילה של מוסר, כל מילה של חסידות, כל מילה של תורה ויראת שמים - הכל חודר ונקלט!!! אכן, לפעמים מגיעה ההתעוררות רק לאחר כמה חודשים ואפילו לאחר כמה שנים - אך דבר אחד ברור: אין מילה שחוזרת ריקם!!! סופה של כל מילה להשפיע ביום מן הימים, להביא להתעוררות האדם, ולקדמו בדרך המובילה לחיי הנצח! נלמד ונצליח!!!

זמני כניסת ויציאת השבת

בש	חמה	יום	תא	
18:07	18:06	18:07	18:05	כניסת שבת
18:56	18:56	18:57	18:55	יציאת שבת
19:38	19:37	19:39	19:36	רכישתם

הפטרת השבוע

הפטרה: ויהי אחרי (יהושע א')



סיפר הגאון הצדיק רבי שלום מרדכי שבדרון זצ"ל: אחד מראשי הישיבות החשובים בירושלים, מתמיד גדול וצדיק נשגב, יצא בנסיעה לארה"ב, ובזמן שהיה במטוס, פנה לנוסעים שישבו בסמוך לו בשאלה, אם לא איכפת להם לוותר, במחלקה שלהם על הסרט שנוהגים להציג במטוסים במהלך הטיסה. הנוסעים מיד הביעו הסכמתם, ואז גם פנה לדייל הראשי באותה בקשה, כי באותה מחלקה לא יוצג הסרט, אבל הדייל סירב למלא את הבקשה ולא התרצה. מיד הלך הדייל ועשה את כל הסידורים להקרנת הסרט, אבל כאשר ניסה להפעיל את מנגנון ההקרנה - הוא לא פעל. הדייל החזיר כסיד, כי כאשר חלק ממנגנון המטוס איננו פועל, גם אם מדובר בפרט כה צדדי כמו הקרנה של סרט, מתעורר חשש לגבי תקינות כל הטיסה, וצריך לחפש עיצות איך להנחית את המטוס על הקרקע בשלום. הדייל תפס מיד שהתקלה קשורה בראש הישיבה, ולכן ניגש אליו מיד, ביקש ממנו סליחה והודיע לו כי הוא מסכים לבקשה שלא להקרין במחלקה שלו, אבל אמר, כי הוא רוצה רק לערוך ניסוי אם עכשיו זה פועל, והוא מיד יפסיק את הפעולה וינתק אותה מחלקה מהמנגנון הכללי. ואומנם כך היה, באותו רגע נעלמה התקלה והכל פעל כתיקונו. אז ניתק הדייל את מנגנון ההקרנה מן המחלקה שבה ישב ראש הישיבה, והיה בזה ממש קידוש ה'. כל זה סיפר לי הגבאי של ראש הישיבה, שנלווה אליו במסעו במטוס, כמסיח לפי תומו, ואני מכיר גם אותו שהוא תמים בדרכיו.

(שאל אביך ויגדך)



ה"חפץ חיים" זצ"ל נכנס ביום מן הימים לבית של עשיר אחד שומר תורה ומצוות. כדרך העשירים, היה הבית מרוהט ברהיטים הדורים, ועל הכתלים תלו מיני תמונות יקרות וקישוטי קיר נוספים, כמו פרחי נייר גזורים, כמנהג האופנה בימים ההם. לאחר מכן אמר ה"חפץ חיים" למקורביו: "פרחי הנייר המקשטים את הכתלים, אינם סתם פרחי נייר כי אם פרחי גמרא... במקום לתפוס את העיקר, תופסים את ההבלים... עוקרים דפי גמרא כדי לכסות את הקירות בניירות... במקום לקשט את הנשמה, מקשטים את הבית..."



סיפר הגאון רבי ישראל זאב מינצברג זצ"ל, מורה הוראה בירושלים, לאדמו"ר מגור, הרה"ק רבי ישראל אלתר: הרה"ק רבי נחום משאדיק זצ"ל נהג להתענות משבת לשבת. פעם אחת ביום חמישי לפנות ערב, חש רבי נחום כי הוא אינו מסוגל לירד לעמקי הסוגיה ולהבין את ה"תוספות" בהירות הדרושה. רבי נחום תלה את הדבר בחולשתו, עקב התענית. מיד ביקש מבני ביתו להגיש לו מזון. הוא לא התמהמה, נטל ידיו ואכל. תוך כדי סעודה, שאלו אותו בני ביתו מדוע שבר את התענית, והלא הוא נוהג לצום משבת לשבת! השיב להם רבי נחום: "להבין תוספות, חשוב יותר מתענית של שבוע!"

(אלף סיפורים קטנים על אנשים גדולים)

"תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב" (לג,ד)

החכם המופלג רבי חיים יוסף דוד אזולאי זצ"ל (החיד"א) כותב בסיפרו "דבש לפי": חז"ל אמרו (חגיגה ט,ע"ב): "אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד". והנה מצינו רמז למאמר זה בכתוב שלפנינו. שכן אותיות "צוה" מניינן עולה למאה ואחת - רמז לכך, שראוי ללמוד לשנות פרקו מאה ואחת פעמים. בספר "באר שלמה" (ליקוטי דרוש וחסידות בסדר א-ב) מובא זה הרמז הבא: נאמר בספר "איוב" (כח,יב): "והחכמה מאין תמצא". והנה מניין אותיות "מאין" הוא מאה ואחת - רמז לכך, שאם ישנן הלומד את פרקו מאה ואחת פעמים, תימצא לו החוכמה לצמיתות ולעולם לא תישכח ממנו...

(פרפראות לתורה)

"תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב" (לג,ד)

אדם יחידי אינו יכול לקיים את כל המצוות שבתורה, שכן ישנן מצוות שאינן נוהגות אלא אצל כהנים, לויים, מלך וכיוצא באלה, אולם בזמן שישיראל כולם מלוכדים כאיש אחד ומחבבים איש את רעהו, אזי נחשב כל העם לגוף אחד, וממילא נחשבות המצוות שעושה כל אחד כאילו נעשו על ידי כל ישראל, וזאת אומרת שכל אחד מישראל מקיים את כל המצוות שבתורה. זה שאמר הכתוב: "תורה צוה לנו משה" - שש מאות ואחת-עשרה המצוות, כמניין "תורה", אשר "צוה לנו משה" (שכן שתי המצוות "אנכי" ו"לא יהיה לך" נאמרו מפי השם יתברך עצמו, ומשה ציוה לנו רק תרי"א מצוות) - לא יוכלו להיות לנו ל"מורשה" נצחית ולא נוכל לקיים את כולן, אלא אם כן תהיה "קהילת יעקב" - שיהיו ישראל כולם מלוכדים בגוף אחד...

(מענה של תורה בשם כתב סופר)

"ולגד אמר ברוך מרחיב גיד כלביא שכן וטרף זרוע אף קודקוד" (לג,כ)

הרוגיהם היו ניכרים שהיו חותכים הראש עם הזרוע בבת אחת (רש"י). יש לשאול לאיזה צורך מספרים לנו רבותינו דבר זה, ומה חידוש משמיענו שהיו יכולים לעשות דבר כזה? ויש לבאר על פי רמז, כי הנה אמרו רבותינו בתלמוד (מנחות לו.) שהיסח הדעת והפסק בין תפילין של יד לתפילין של ראש, עבירה היא בידו, וחוזר עליה מעורכי המלחמה. וזהו שאומר הכתוב: "וטרף זרוע אף קודקוד", שבא לרמוז לנו שבידיהם לא היה אף העוון הזה, לכן היה אצלם מידה כנגד מידה, לטרוף הזרוע עם הקודקוד בבת אחת בלי הפסק, להתבונן כי הוא מחמת שלא הפסיקו בין תפילין של יד לתפילין של ראש. ולכן נאמר עליהם (בראשית מט,יט): "גד גדוד יגודנו והוא יגוד עקב", וישונו מהמלחמה עם כל גדודיו אגודים ביחד.

(תורת הפרשה בשם קול אליהו)



חנוך לנער

זכו - שכינה ביניהם



אכזריות שהיא רחמנות

נאמר בתורה: "ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכיבם על החמור" ופירש רש"י: חמור המיוחד, הוא החמור שחבש אברהם לעקידת יצחק והוא שעתידי מלך המשיח להגלות עליו, שנאמר: "עני ורוכב על חמור". גדולת יהודי נמדדת לא רק בכמה שהוא נכון להקריב את עצמו על שמירת כל היקר והקדוש לישראל, בעיקר היא נמדדת עד כמה הוא נכון להקריב על מזבח היהדות ומצוותיה גם את עתיד בניו, עד כמה שהוא ממריץ את כל כוחותיו לחנך את בניו על ברכי האמונה, התורה והמצוות, כי יותר קל לאדם לעמוד בניסיון במסירות נפשו הוא על קדושת השם, מאשר למסור למטרה קדושה זו את נפשות בניו. מובא במדרש שמשה לקח את אשתו ובניו מבית חותנו, שם ישבו בשלום ובשלווה בהשקט ובבטחה, והרכיבם על החמור, ושב ארצה מצרים להתענות יחד עם כלל ישראל, וכאשר שאלו יתרו בתמיהה: "אותם שהם במצרים מבקשים לצאת ואתה מוליכם?", אמר לו משה: למחר הם עתידים לצאת ולעמוד על הר סיני לשמוע מפי הגבורה "אנכי ה' אלקיך" ובני לא ישמעו כמותם? מיד אמר לו: "לך לשלום", תכנס לשלום ותבוא לשלום. אהבת משה רבינו לה' ולעם ישראל היתה כה גדולה, עד שהוא היה נכון להוליך את בניו למצרים לחיות שם יחד עם אחיהם חיי עוני וצער, כדי שכאשר יגאלו ישמעו מפי הקדוש ברוך הוא: "אנכי ה' אלקיך". משה כבש את רחמיו מבניו כדי שהם יגדלו ויהיו בנים נאמנים לאלקים ולעם ישראל. ואותו חמור שחבש אברהם, היינו אותה הנכונות של אברהם למסור את נפש בנו על מזבח ה', הוא אותו החמור, היינו אותה הנכונות של משה למסור את נפש בניו על מזבח האמונה בא-ל אחד ובייחודו של עם ישראל, ועל אותו חמור עתיד מלך המשיח להגלות עליו, היינו, גאולת ישראל תבוא רק על ידי שנהיה נכונים ומזומנים להקריב את בנינו, את אושרם ועתידם על קדושת השם ואהבת ישראל. ידענו שמענו וגם ראינו הורים שולחים ילדיהם למרחקים כדי להביא לחמה של תורה וזכו לרוות מבניהם רוב נחת ותענוג דקדושה, וראינו נשים רחמניות שבישלו בשר בניהם "מרחמים" על הפינימיה ותנאי האוכל בישיבה, וילדיהם היום שורש פורה ראש ולענה, ורחמי רשעים אכזרי, ואשרי המבדיל בין אור לחושך...

ניסיתם הכל חוץ מזה

מסופר על הגאון רבי חיים מבריסק זצ"ל, שפעם בא אליו עסקן ציבורי בנוגע לענין חשוב. הוא רצה לטכס איתו עיצה כיצד יגייס סכום גדול הדרוש בהקדם עבור ענין זה. הגאון הציע נכונותו לעזור לעסקן באופן אישי, והוסיף שראשית ישימו פניהם לגביר פלוני. ענה העסקן בהתפעלות: "הלא פלוני ידוע כקמצן מופלג". מפורסם הדבר שהיה דף בולט מן הקיר על יד דלת ביתו פנימה, ושם היתה מונחת המטבע הקטנה של אז. כאשר היה בא מי שהוא לבקש ממנו כסף לצדקה, היה מציע לו אותה המטבע. המבקש הנעלב היה מחזיר לו פרוטה זו, בדרך כלל תוך כדי טענות איך עשיר מופלג כמוהו אינו נותן יותר משוה פרוטה. והעשיר בשלו היה מחזיר את המטבע למקומה מתוך סיפוק קר - היו שאמרו שאותה מטבע נמצאה מונחת על הדף כעשר שנים... רבי חיים היה נחוש בדעתו, ושניהם יצאו לביתו של הגביר. העסקן הודיע למשרת שהנה הרב רוצה לדבר עם בעל הבית בענין חשוב, והעשיר הכניסם בכבוד גדול. רבי חיים הסביר לו את גודל מעלת מצות הצדקה בכלל ואותו ענין בפרט, וסיים את דבריו בבקשה לעשיר שישתתף במצוה כפי אפשרותו. העשיר ישב במקומו לזמן מה, תוך שהוא שוקל במחשבתו את הצעד הבא. ואחר כך קם, הלך לאותו דף, לקח את המטבע "המפורסמת" והניח אותה בידו של רבי חיים. רבי חיים נתן לעשיר לחיצת יד חזקה, ובפנים צוהלות המטיר עליו רוב ברכות עבור נדבתו. רבי חיים ניגש לדלת לצאת, והעשיר קרא לו בחזרה: "סלח לי רבי נתתי רק מתנה מועטת", ושם בידו עוד מטבע קטנה, הפעם של עשר פרוטות. רבי חיים לקח את הנדבה הזעומה השניה בהתפעלות רבה, ואמר לעשיר שלא האמין שהוא כל כך נדיב לב, ושוב הלך לכיוון הדלת, תוך שהוא מאחל לבעל הבית הצלחה. שוב הגיע רבי חיים לדלת, ושוב קרא לו העשיר לחזור. "ימחול לי הרבי" - התנצל העשיר - "על שהנני מטריח אותך בכל פעם, אבל הנני רוצה לתת עוד יותר", והפעם נתן רובל שלם. כך קרה פעמים נוספות עד שלבסוף אמר העשיר: "זה באמת לא נאה להטריח את כבוד תורתך כל כך. אולי יואיל נא כבודו להגיד מהו הסכום הנצרך?". הם התיישבו ליד השולחן, והעשיר ספר את הסכום הנקוב בכסף מלא עובר לסוחר עד הפרוטה האחרונה... בחיי הנישואין אנו מנסים דרכים מדרכים שונות ומשונות איך "להוציא" מבן/בת הזוג את מה שאנו "רוצים", מבלי להכנס לעצם הענין אם הדבר נכון או לא, אך האם מישוהו מאיתנו ניסה "לעבוד" בדרך שגדולי ישראל "עבדו", ואם לא מה הפלא שאנו הולכים אחורה? סיפור זה יש בו די והותר לא רק להשאירנו עם פה פעור, אלא לדרבן אותנו לצאת לדרך ולפעול נכון, ואשרי המקדים שעה אחת...

עשה לך רב

ש"ת ממור' הרה"ג
הרב יוסף מוגרבי שליט"א

מרן הראש"ל הגר"ע יוסף זצ"ל ומרן הגר"מ אליהו זצ"ל ועוד. וראיתי לכ"ק האדמו"ר הזקן מזוטשקא זצ"ל שכאשר יצא לתפילת ערבית באמצע לימודו, פרס סדין על כל הספרים וזאת על אף שיצא על מנת לחזור ללמוד.

האם מותר להניח ספר פתוח הפוך?

יש בזה בזיון לספר ואין לנהוג כן.

האם מותר לשים דפים או כסף בתוך ספר? ראיתי בעיני פעמים רבות שמרן הראש"ל הגר"ע יוסף זצ"ל היה מחביא כסף בגב הספר בין הדפים לכריכה, ואולי נהג כן כדי שלא לבטל זמנו, אך למעשה כל האחרונים הקילו להניח דפים שיש בהם דברי תורה בתוך הספר, אך דפים חלקים וכיו"ב רק הקילו בין הדפים האחרונים לכריכה בסוף הספר.

האם מותר לשים דף ריק כסימניה בספר?

מותר.

לשם נוחות, בודאי שיש בזה זלזול, וכן העלו האחרונים בתשובותיהם.

האם מותר לכתוב בדף שמונה על ספר?

על הספר עצמו אין לכתוב דברי חול אלא רק דברי תורה.

האם מותר לכתוב הקדשה על ספר?

מרן הראש"ל הגר"ע יוסף זצ"ל היה כותב הקדשות על הספר, ויש גדולים שכתבו על הכריכה עצמה, וכן נהג כ"ק מרן מורי ורבי הקוה"ט זיע"א, וכן השתדל האדמו"ר רבי אלעזר אבוחצירא זיע"א, אלא שפעמים ראיתיו כותב הקדשות גם על הספר עצמו.

האם מותר להניח ספר פתוח וללכת לבית הכסא וכדו'?

הש"ך (י"ד ס' רע"ז סק"א) כתב שיש ש"ד ראשי תיבות שומר דפים שממונה להשכיח מהלומד את לימודו כאשר מניח ספר פתוח ויוצא, אך ראיתי לגדולים שכאשר יצאו על מנת לחזור לא סגרו את הספר, וכן נהגו

האם מותר להניח ספרים חדשים על הרצפה?

יש מקילים להניחם על הרצפה ממש ללא הפסק, ויש מקפידים להניחם גבוהים טפח מהארץ, וכלל גדול הוא שכל המכבד את התורה, גופו מכובד על הבריות.

האם מותר לשבת על ספסל כשמונחים עליו ספרים?

מקור דין זה נפתח באחרונים יורה דעה (ס' רפ"ב), והמקילים לשבת על ספסל שיש עליו ספרים, יש להם על מה שיסמוכו, וע"ע בשו"ת שיח כהן ח"א (חיו"ד ס' ג') ועוד.

האם מותר לשבת על ספסל כשמונחים עליו תפילין?

ראוי להחמיר לפחות גבוהים טפח.

האם מותר להניח ספר על ספר בזמן הלימוד?

אם הספר מונח לפניו מותר להשתמש בו כשהוא לצורך הלימוד, אך להביא ספר או לקרבו אליו על מנת שישמש לו כססנדר

אל תקרי הליכות אלא הלכות

✦ מנהגנו פשוט להניח ספר תורה אחד (או את כולם) על התיבה, ועומד לידם הזקן שבקהל וכל הציבור מקיפין את התיבה ורוקדים לכבוד התורה.

✦ מקיפים את התיבה שבע הקפות כנגד שבעת הצדיקים המכונים כנגד הספירות העליונות והם: אברהם (חסד), יצחק (גבורה), יעקב (תפארת), משה (נצח), אהרן (הוד), יוסף (יסוד), דוד (מלכות). ואומרים את הבקשות הנזכרות במחזורים בכוונה שלמה ורצויה.

✦ מנהג הספרדים לעשות הקפות אחר כל תפילה מתפילות היום הקדוש, ויש שלא נהגו לעשות הקפות אחרי תפילת מנחה ואין לשנות ממנה המקום.

✦ על אף שמצוה לרקוד עם ספרי התורה, כבר ארעו תקלות בקהילות גדולות וחשובות שנפל הספר תורה ושמתם נהפכה עליהם לצער ועוגמת נפש, ולכן ראוי להקיף את התיבה עם ספר התורה אך בשעת הריקודים יניחוהו בתיבה וירקדו לפניו וישאו ברכה מאת ה'.

✦ בשעת ההקפות יעמדו כל הקהל על רגליהם ולא כאותם בורים שיושבים בירכתי בית הכנסת, ואם הוא זקן או חולה רשאי לשבת בשעת הרקודים.

(באר המועדים)

סיום לכל החגים וגם כדי לעורר את זכותו של משה רבנו עליו השלום ביום מסירת הפתקים שיתקיימו בנו ובזרענו כל ברכותיו אשר ברח בך את ישראל.

✦ בליל התקדש החג פותחים את תפילת ערבית במזמור "למנצח על השמינית" בו אנו מבקשים שיכרות ה' שפתי חלקות הם המקטרגים המבקשים לקטרג עלינו ביום מסירת הפתקים.

✦ יקפיד כל אדם לומר בתפילת העמידה "את יום שמיני חג עצרת הזה", שאם טעה והזכיר סוכות לא יצא ידי חובתו, ואשרי המכוין ליבו בתפילת העמידה כי הזמן מסוגל מאוד לקיבול תפילות.

✦ בשמחת תורה מרקדים עם הספרי תורה, ומנהג זה נהגו גדולי עולם עוד מימי דוד המלך עליו השלום שהיה מפזז ומכרכר בכל עוז לפני ארון ברית ה', ומעלות רבות נאמרו על מי שרוקד לכבוד התורה שגורם שמחה גדולה בעולמות העליונים ונמחלים עוונותיו ומתקן את נשמתו וזוכה לבנים ובני בנים נטיעות נאמנים.

✦ יש מקומות שנהגו להוציא שלושה ספרי תורה כדי לרקוד ולשמוח בהם, ויש מקומות שמוציאים שבעה ספרים, ויש שנהגו להוציא את כל ספרי התורה שיש בבית הכנסת (כולל הפסולים) וכל עדה וקהלה תחזיק במנהג אבותיה ורבותיה מבלי לשנות.

✦ יזדרז כל אדם ללכת לטבול במקוה טהרה לכבוד היום הקדוש, הוא יום שמחת תורה, ויפשפש במעשיו ויתקנם.

✦ יפשפש וימשמש בבגדיו בערב החג שמא שכח שם דבר מוקצה מימי חול המועד.

✦ יום שמיני עצרת הוא חג בפני עצמו וביום זה נמסרים הפתקים שנרשמו בבית דין של מעלה בראש השנה ונחתמו ביום הכיפורים ועל ידי השמחה נמחקים הדינים ומתברכים מעשי ידי.

✦ יום זה הוא מיוחד לעם ישראל בו הקדוש ברוך הוא אומר כביכול "קשה עלי פרידתכם" ובו אנו מתייחדים עם השם יתברך בעולם הנשמות וכל עבודת הימים מראש חודש אלול באים להשלמתם וגם נתקן חטאו של אדם הראשון.

✦ כיון שגדול היום לאלהינו מה שישאל האדם ויבקש מאת ה' יתברך יענה ה' וימלא בקשתו, וצריכים לשמור את הרגעים הקדושים ולנצלם ללמוד התורה ולשמחה בה ולא יפנה עצמו לדברי בטלה ושעשועים.

✦ נוהגים לעשות ביום שמחת תורה סעודה גדולה לכבוד גומרה של תורה.

✦ סיום התורה נתקן להיות ביום זה משום שהוא

משל ונמשל

אלו נצרך אתה, הרי היית בא אלי אתמול ושלשום, בשעה שקבעתי, ואף חכיתי לך בביתי, ונוטל הייתי מידי את הכסף שהכניסתי בשבילך. כמדומה לי, שאינך אלא מתעתע, אומר דברים בפיק, שאין לך עמהם. והנמשל הן מובן מאליו: מתפללים אנו בכל יום: "כן תחוננו ותלמדנו...", "ותן בלבנו בינה להבין להשכיל, לשמוע ללמד...", "והאר עינינו בתורתך, ודבק לבנו במצותיך...", "חוננו מאתך דעה, בינה והשכל...", וכיוצא באלו תחינות ובקשות. ודאי שהוא יתברך מוכן לחונן אותנו בחוכמה, בינה והשכל, ונכון לתת לנו לב להבין תורתו הקדושה. מצידו הוא, כביכול, אין שום מניעה, אדרבה, מסייע הוא ידי עושה מצוה ומוכן להשפיע עליו ככל אשר יבקש. אלא דבר אחד הוא דורש מאתנו: לבוא אליו לביתו, כלומר, לבית המדרש, ושם לקבוע עיתים לתורה. ברם, בעוונותינו הרבים, אין אותן בקשות שבתפלה אלא בקשות מן השפה ולחוץ. בשעה שאנו מתפללים ומשוחחים אתו, כביכול, אנו מבקשים ממנו שילוו לנו אותם חמשת הרובלים, אבל משאנו נפנים והולכים מבית הכנסת, אנו משקיעים עצמנו ראשנו ורובנו בהבלי העולם הזה, ושוכחים לגמרי כל מה שביקשנו. ולמחרת אנו חוזרים ומבקשים, ואחרי כן חוזרים ושוכחים. הוא מה שאמר הנביא (הושע יד, ב): "קחו עמכם דברים", קחו עמכם אותם דיבורים שאתם מדברים, אל תשכחו אותם, תנו דעתכם יפה על בקשות אלו שאתם מבקשים מלפניו, ואז, "ושובו אל ה'" - תהיה ממילא התשובה שלמה (משלי החפץ חיים)

עני אחד, שמצבו היה, לא עלינו, דחוק ביותר, פגע ברחוב בפלוגי, שהיה ידוע כאחד העשירים בעיר. פנה אליו ואמר: "בקשה גדולה לי אל מר. יעשה נא עמדי חסד, ויתן לי סכום של חמישה רובלים בהלוואה. הנה הזדמן לי ענין מה של מסחר, ובגמילות חסד זו כבודו מצילני ממש מרעב!". "שפיר", אמר לו העשיר, "ברם, ברגע זה אין אתי הסכום שאתה מבקש, ואף ממחר אני מאוד לדרכי. תטיב, אפוא, לעשות אם תיכנס לביתי לפנות ערב, ואתן לך חמישה רובלים בכבוד גדול". לעת ערב השתדל העשיר להיות בביתו בשעה הקבועה, ואף המתין עוד מחצית השעה וגם שעה, אך הלה לא בא. חשב העשיר: אפשר ארע לו דבר לאותו עלוב ונאנס ולא יכול היה לבוא. למחרת הלך העשיר ברחוב, ושוב פגע בו אותו עני. פותח ההוא בדברים ואומר: "רואה כבודו, ענין של מסחר נזדמן לי, ומצבי דחוק ביותר, אילו רצה כבודו להטיב עמדי ולהלוות לי סכום של חמישה רובלים, היה משיב ממשי את נפשי!". אמר לו העשיר: "הלא אמרתי לך עוד אתמול, סור לביתי ואתן לך את אשר אתה מבקש. אף חכיתי לך אתמול בביתי כשעה תמימה ולא באת. אולם מה שעבר - עבר, רצונך, בוא לביתי לפנות ערב, והכסף יהיה נתון לך". שוב כיון העשיר עיתותיו וצימצם את זמנו כדי להמצא בביתו בשעה הקבועה, והעני לא הגיע. אף ביום השלישי פגע בו העני ברחוב וחזר ופתח בפזמון הידוע, עסק נזדמן לו, ומצבו דחוק וכו' והרי הוא זקוק ביותר לחמישה רובלים... לא עצר עוד העשיר ברוחו וגער בו בנזיפה: "רואה אני שאין אמת בפיק, אינך צריך כלל לכסף, כי

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
יצחק בלו
בן שרה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
אבי אנוך קור
בן שלמה
ופרידה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר והחשוב
מזכה הרבים
ר' חיים אברהם
בן נזירה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האיש היקר
המזוכך ביסורים
עזרא
בן גוהר
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזוככת ביסורים
פרידה
בת מליה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
האישה החשובה
המזוככת ביסורים
שושנה פרח
בת סלימה
ת.נ.צ.ב.ה.

רוצה להיות
ממזכי הרבים
ולהפיץ את העלון?
052-7647449

להקדשות לתרומות ולכל עניי העלון אפשר לפנות לטלפון: 052-7647449
ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילויות המוסדות גם דרך נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ
למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com
כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון

